



Upotreba računara i interneta za učenje učenika osnovne škole

Snežana. D. Mijailović¹

¹Student Fakulteta tehničkih nauka u Čačku Univerziteta u Kragujevcu
e-mail sneza90ca@gmail.com

Rezime: Napredak informaciono-komunikacionih tehnologija zahteva i znatne izmene u organizaciji i sprovođenju nastavnog procesa. Cilj ovog rada je utvrditi u kojoj meri učenici koriste računare, koliko su im dostupni, koliko često koriste internet za učenje, ali i koliko je česta upotreba pojedinih nastavnih sredstava. Sprovedeno je anketno istraživanje, a uzorak čine 94 učenika iz osnovne škole. Rezultati ukazuju na to da učenici uglavnom imaju uslove za učenje putem računara i internet, kao i da učenici relativno često koriste računar i van nastave.

Ključne reči: računar; internet; obrazovanje

1. UVOD

Digitalno doba u kojem učenici danas funkcionišu i uče iziskuje i implementaciju savremenih tehnologija u sam nastavni proces. U cilju povećanja efikasnosti nastave, ali i motivacije učenika za učenje i lakšeg usvajanja sadržaja, neopodno je da nastavnici koriste potencijale savremenih informaciono-komunikacionih tehnologija. Istraživanje o stavovima prema upotrebi IKT nastavi kako nastavnika, tako i učenika, ukazalo je na pozitivne stavove prema upotrebi novih tehnologija, pri čemu se brz pristup informacijama i jednostavan način razmene istih izdvajaju kao prednosti upotrebe IKT (Džigurski, Simić, Marković i Šćepanović, 2013). Isto istraživanje je istaklo mišljenje nastavnika da učenici upotrebom IKT efikasnije i sa većom pažnjom prate nastavu, aktivniji su i stiču funkcionalna znanja. Drugo istraživanje pokazalo je da nastavnici u velikoj meri (i do 80%) koriste internet u nastavi, pri čemu akcenat stavljaju na pregledanje video zapisa, kao i upotrebu bloga (Andevski, Vidaković i Arsenijević, 2014). Isto istraživanje, koje se bavilo i ispitivanjem procene efikasnosti učenja primenom Web 2.0 alata ukazuje na to da i nastavnici i učenici smatraju da primena web tehnologija vodi razvoju i samih informatičkih kompetencija. (Milenković, 2012). Istraživanje o upotrebi računara i interneta, ukazuje na to da 96% učenika poseduje računar, kao i to da približno isti procenat učenika ima pristup internetu od kuće (Šćepanović i Vučeljić, 2012). Ovi učenici su iskazali da računar koriste i više sati dnevno van škole. I druga istraživanja (Milenković, 2012) pokazuju da veliki broj učenika ima pristup računarima kod kuće, a 65% učenika ga svakodnevno koristi.

Shodno sve većoj neophodnosti za inoviranjem nastave i pristupu učenju usled ekspanzije novih tehnologija, javlja se i sve veća potreba za razvojem digitalnih kompetencija kako nastavnika, tako i učenika.

2. ORGANIZACIJA ISTRAŽIVANJA

Predmet istraživanja

Predmet istraživanja je ispitivanje učestalosti upotrebe računara i interneta za učenje učenika osnovnih škola.

Cilj istraživanja

Cilj istraživanja je formiranje slike o korišćenju računara i interneta u cilju učenja kod učenika osnovnih škola.

Zadatak ovog istraživanja je bio da se utvrdi koliko se koriste nastavna sredstva u osnovnim školama.

Hipoteza istraživanja

Osnovna hipoteza istraživanja: Učenici koriste internet i računar u obrazovne svrhe.

Metodologija i okvir istraživanja

Radi ispitivanja o upotrebi računara i interneta u školama sprovedeno je anketiranje upitnikom zatvorenog tipa pripremljenim za ovo istraživanje. Anketiranje je bilo anonimno.

U ispitivanju su učestvovali učenici osmog razreda iz dve osnovne škole u Čačku.

Ispitivanje učenika je realizovano krajem decembra meseca 2015. godine. Ispitivanje je obavljeno na časovima.

Podaci su obrađeni u statističkom paketu SPSS.

3. REZULTATI I DISKUSIJA

Jednim od pitanja u anketi je ispitano da li učenici imaju računar, pristup internetu i sl. (tabela 1).

Tabela 1. *Mogućnost pristupa internetu sa kućnog računara*

Anketno pitanje: Da li kod kuće možeš da pristupiš internetu sa računara?	Broj ispitanika	% odgovora
Nemam računar kod kuće	1	1,1%
Imam računar koji nema pristup internetu	9	9,6%
Imam svoj računar sa pristupom internetu	53	56,4%
Mogu da pristupim internetu samo sa računara koji delim sa još nekim ukućanima	31	33%
Ukupno	94	100
* Napomena: u tabeli je prikazan broj (procenat) učenika koji su odgovorili sa DA		

Činjenica da čak 89% učenika ima računar kući sa pristupom internetu, bilo da je to sopstveni računar ili zajednički sa ukućanima.

Ispitivano je koliko često učenici koriste internet. (tabela 2).

Tabela 2. Učestalost korišćenja interneta

Anketno pitanje: Koliko često koristiš internet?	Broj ispitanika	% odgovora
Svakodnevno	45	47,9
Skoro svakodnevno (3 - 6)	22	23,4
Jednom do dva puta nedeljno	20	21,3
Jednom do dva puta mesečno	3	3,2
Ređe od jednom mesečno	4	4,2
Ukupno	94	100

Među osmacima koji koriste internet, skoro polovina (48%) koristi internet svakodnevno, 23% koristi internet skoro svakodnevno.

Ispitivano je i koliko često učenici koriste internet za različite aktivnosti učenja (tabela 3)

Tabela 3. Korišćenje interneta u svrhu učenja

Anketno pitanje: Koliko često koristiš internet za sledeće aktivnosti u svrhu učenja?	Svakodnevno	1-2 puta nedeljno	1-2 puta mesečno	Ređe	Ne	Ukupno
Koristiš internet za učenje	27	36	12	15	4	94
Pretražuješ web stranice	52	20	3	8	11	94
Tražiš gotove zadatke	9	14	18	17	35	94
Posećuješ forume	11	15	19	6	43	94
Koristiš sistem za e-učenje	8	16	6	14	50	94
Razmenjuješ e - poštu	21	13	14	17	29	94
Čitaš i pišeš blogove	17	6	5	4	62	94
Posećuješ socijalne mreže	60	12	6	4	12	94
Pričaš preko četa	42	12	10	10	20	94
Učiš uz pomoć tutorijala	11	18	9	13	43	94

Učenici svakodnevno posećuje socijalne mreže (60%), nešto manji procenat (48%) pretražuje veb stranice najmanje posećuju forume i vrlo retko čitaju i pišu blogove. Internet za učenje najveći broj učenika koristi jednom do dva puta nedeljno. Upoređivanjem (procenta) ovog odgovora sa odgovorima (i procentima) o učestanostima korišćenja internet, proizilaze zaključivanja o nedovoljnom korišćenju internet u obrazovne svrhe.

Pored utvrđivanja učestalosti upotrebe interneta za učenje i dostupnosti interneta za učenike, ispitivana je i učestalost upotrebe različitih nastavnih sredstava u toku nastave..

Tabela 4. . *Upotreba nastavnih sredstava,*

Sredstvo	Svako-dnevno	%	1-2 puta nedeljno	%	1-2 puta mesečno	%	Rede	%	Ne	%	Ukupno	%
Računar	30	31,9	40	42,6	13	13,8	5	5,3	6	6,4	94	100
Projektor	14	14,9	45	47,9	24	25,5	1	1,1	10	10,6	94	100
Interaktivna tabla	4	4,3	13	13,8	7	7,4	10	10,6	60	63,8	94	100
Tablet	6	6,4	2	2,1	2	2,1	1	1,1	83	88,3	94	100
Mobilni telefon	19	20,2	6	6,4	1	1,1	3	2	65	69,1	94	100

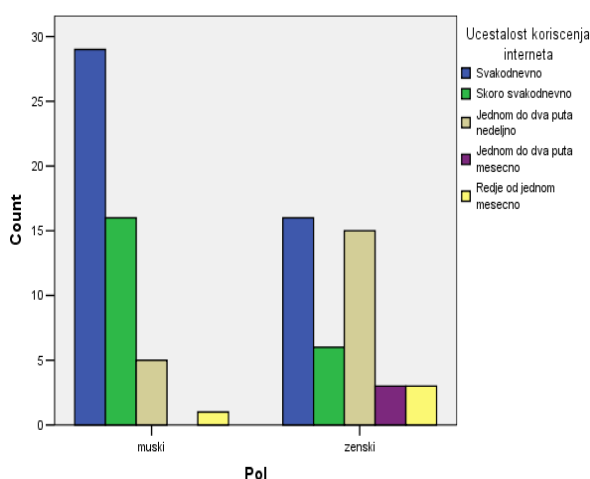
U tabeli 4. prikazana je upotreba nastavnih sredstava.

Rezultati su pokazali sledeće:

- računar je najviše korišćeno nastavno sredstvo pri izlaganju nastave;
- upotreba projektor kao nastavnog sredstva je nešto manja, ali ništa manje zastupljena od upotrebe računara;
- interaktivna tabla je inovativno nastavno sredstvo, a njena upotreba je nešto manja;
- upotreba tableta je vrlo mala, kao i upotreba mobilnog telefona;

Rezultatima istraživanja je potvrđena osnovna hipoteza ovog istraživanja, a to je da učenici koriste računar i internet u obrazovne svrhe.

Takođe je upoređivano koliko često koriste računar dečaci i devojčice (slika 1).



Slika 1. *Učestalost korišćenja interneta*

Po učestalosti korišćenja interneta dečaci su svakodnevno na internet, za razliku od devčica.

4. ZAKLJUČAK

Rezultati ovog istraživanja pokazuju da je među učenicima rasprostranjeno korišćenje interneta i digitalnih uređaja.

Implikacija ili preporuka za dalja istazivanja bilo bi utvrditi motivisanost ucenika za upotrebu interneta kao i njihove procene efekasnosti upotrebe interneta u nastavi.

LITERATURA

- [1] Džigurski, S. Simić, S. Marković, S. Šćepanović, D. (2013). Istraživanje o upotrebi informaciono-komunikacionih tehnologija u školama u Srbiji, dostupno na: <http://socijalnoukljucivanje.gov.rs/wp-content/uploads/2014/06/Istrazivanje-o-upotrebi-IKT-u-skolama-u-Srbiji-jun-2013>.
- [2] Milenković, J.(2012). Informacione tehnologije u nastavi u Srbiji i Danskoj – komparativna analiza . *Master rad*, Beograd: Matematički fakultet. Dostupno na: <http://elibrary.matf.bg.ac.rs/bitstream/handle/123456789/2220/Master%20rad%20Milenkovic%20Jovan.pdf?sequence=1>
- [3] ZUOV *Kompetencije nastavnika kroz primenu informaciono – komunikacionih tehnologija u nastavi. Dostupno na:* <http://www.pks.rs/SADRZAJ/Files/Kompetencije%20nastavnika%20kroz%20primenu%20IKT%20u%20nastavi.pdf>
- [4] Andevski, M. Vidaković, M. i Arsenijević, O. (2014). Interenet u nastavi i učenju. Zbornik radova sa međunarodne konferencije Univerziteta singidunum, *Sinteza*, 368-374.
- [5] Mijailović S. (2015). Analiza primene IT kroz anketna istraživanja u osnovnom obrazovanju. Master rad. Čačak. Fakultet tehničkih nauka., SIR - studijski istraživački rad dostupan na: <http://www.ftn.kg.ac.rs/sir-strana-5>